

Motion

Kommunfullmäktige 2019-10-07

Starta ett kommunalt energibolag

En ökande elanvändning, underskott i vattenmagasinen, oligopol på elmarknaden och monopol på elnäten har gett kraftigt höjda elpriser. Vattenfall, E.ON och Ellevio kontrollerar idag majoriteten av elproduktionen och gör stora vinster inte minst på nätägandet. Marknaden prioriterar inte klimatneutralitet, effektivisering eller låga priser. Vinsten till ägarna kommer alltid först. Detta gör att elpriset beräknas fortsätta stiga mycket kraftigt fram till år 2030. Marknaden kan varken garantera tillgång eller rimliga priser. Haninge kommun och haningeborna kan visserligen ställa krav på energibolagen, men kan i grunden inte göra mycket för att påverka tillgång och pris.

Klimat och miljö hotas samtidigt av ohållbar energiproduktion som bygger på förbränning av fossila bränslen. Hela Sverige ska vara fossilfritt år 2040. I Haninge klimat- och miljöpolitiska program är det fastslaget att kommunen ska vara klimatneutral till 2030.

Att kommunen tar ledningen och själva bygger ut produktionen av fossilfri och förnyelsebar energi är då ett väldigt rimligt steg.

I Haninge kommuns klimat- och energistrategi (antagen i KF 2014-02-10) kan vi läsa:

"Den vindkraftutredning för Haninge som togs fram 2009 visar att det teoretiskt finns en god potential för produktion av vindel i Haninge. Om samtliga land- och skärgårdsområden som pekas ut i vindkraftutredningen skulle realiseras motsvarar detta 1 TWh/år, vilket skulle medföra att Haninge blir självförsörjande gällande el."

Man säger visserligen att det inte är realistiskt eller önskvärt att hela potentialen byggs ut. Men vindkraftutredningen visar på den oerhörda potentialen i vindkraften. Och då har vi inte ens räknat in solkraftens potential. Tillsammans skulle vindkraft och solkraft kunna göra Haninge i princip självförsörjande på el.

I Länsstyrelsens förslag till reviderad klimat- och energistrategi 2020-2045 för Stockholms län, lyfter de just potentialen hos vindkraft och solkraft. De säger också att Stockholms län är i

princip helt beroende av andra delar av Sverige för elproduktion. De pekar ut egen elproduktion i länet som en viktig och strategisk inriktning. Att ha egen elproduktion gör oss mindre utsatta och ökar vår motståndskraft.

Kommunala elbolag har dessutom i genomsnitt 24 procent lägre priser än privata enligt revisionsföretaget Öhrlings Pricewaterhouse Coopers. Det är de små kommunala nätbolagen som ger de billigare nätavgifterna.

Haninge behöver därför starta ett kommunalt energibolag. Bolaget skall inledningsvis agera inom befintlig infrastruktur. Haningeborna kan därigenom få ett bolag som tillvaratar kommunens och invånarnas intresse på energimarknaden. Vinsterna stannar i kommunen.

Bolaget får som uppgift att:

- köpa och sälja el, värme och övriga energitjänster
- förbereda övertagande/köp av eldistribution och fjärrvärmenät
- utveckla egen produktion av både storskalig och småskalig förnybar energi

Det finns flera exempel på kommuner som har energiproduktion och distribution i egen regi. Höganäs, Kristianstad, Hamburg och Berlin är några exempel. Genom ett kommunalt energibolag kan Haninge ta ledningen och kontrollen över omställningen till ett hållbart energisystem.

Vi föreslår därför kommunfullmäktige besluta:

att Haninge kommun ska starta ett kommunalt energibolag med ovan nämnda uppgifter

Samuel Skånberg (V)